

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobců: **a) Ing. M. L., b) MUDr. R. L.**, oba zast. JUDr. Šárkou Veskovou, advokátkou, se sídlem Brněnská 300/31, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.2.2025, č. j. KUPA-23137/2024/139/OMSŘI/Bk-3, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 4. 3. 2026, č. j. 52 A 13/2026-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobci se žalobou doručenou 4. 2. 2026 Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) domáhali zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto společné odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Ústí nad Orlicí ze dne 9. 9. 2024, č. j. MUUO/71965/2024/SÚ/Fo, kterým byla podle § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dodatečně povolena stavba označená jako „*Prodloužení přístřešku u RD čp. X v Ú. N. O.*“.

[2] Krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), usnesením odmítl pro opožděnost, jelikož žalobci zmeškali jednoměsíční lhůtu pro podání žaloby stanovenou v § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon. Krajský soud dovodil v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 11. 2025, č.j. 1 Afs 206/2023-103, č. 4720/2026 Sb. NSS (dále jen „usnesení rozšířeného senátu“), že ačkoliv nebylo rozhodnutí žalovaného zákonně doručeno zástupkyni žalobců, nýbrž žalobcům přímo, k materiálnímu doručení rozhodnutí

zástupkyni žalobců došlo nejpozději 29. 4. 2025, kdy reagovala na napadené rozhodnutí žalobou podanou ke krajskému soudu, kterou následně krajský soud usnesením ze dne 28. 5. 2025, č.j. 52 A 28/2025-66, odmítl. Na posouzení věci nemění nic ani skutečnost, že žalovaný doručil napadené rozhodnutí zástupkyni žalobců 15. 1. 2026. Vzhledem k tomu, že v posuzované věci byla žaloba ke krajskému soudu podána dne 4. 2. 2026, odmítl ji soud jako opožděnou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto usnesení podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) **kasační stížnost**, ve které namítají nesprávnost a nezákonnost napadeného usnesení. Stěžovatelé v první řadě zpochybňují závěr krajského soudu vyslovený ve věci sp. zn.: 52 A 28/2025, kdy jimi podaná žaloba nemohla být opožděná, jelikož žalovaný pochybil při doručování jím vydaného rozhodnutí.

[4] Stěžovatelé dále namítají nesprávné právní posouzení věci krajským soudem. Usnesení rozšířeného senátu vychází z jiné právní úpravy a z jiného právního stavu. V případě řešeném v citovaném usnesení byla aplikována ustanovení daňového řádu a výklad krajského soudu, že závěry rozšířeného senátu jsou aplikovatelné i na posuzovaný případ, je nesprávný. V případě řešeném v citovaném usnesení dále adresát písemnosti brojil oprávněným prostředkem včas, čímž mu nebylo zabráněno v právu na uplatnění obrany. Dovozování běhu jiné lhůty soudem je konstrukcí, která je v rozporu s výslovným zněním § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí bylo řádně doručeno zástupkyni stěžovatelů až 15. 1. 2026 a žaloba byla podána v zákonné lhůtě. Postupem soudu došlo k odepření práva stěžovatelů na soudní ochranu.

[5] Žalovaný ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Ve věci je třeba vycházet z materiálního pojetí právního institutu doručování, který byl naplněn podáním žaloby ke krajskému soudu pod sp. zn.: 52 A 28/2025, což představuje důkaz, že zástupkyně stěžovatelů byla s obsahem rozhodnutí žalovaného prokazatelně seznámena. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval splněním formálních podmínek kasační stížnosti. Konstatoval, že kasační stížnost je přípustná. Napadený rozsudek proto NSS přezkoumal v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů. Nezjistil vady, ke kterým je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že kasační stížnost směřuje proti v záhlaví napadenému usnesení krajského soudu. Nejvyšší správní soud tak není oprávněn posuzovat námitky proti usnesení krajského soudu ze dne 28. 5. 2025, č.j. 52 A 28/2025-66, kterým byla odmítnuta jejich žaloba proti těmto rozhodnutím žalovaného jako v nyní projednávané věci. Vůči tomuto usnesení krajského soudu mohli stěžovatelé brojit samostatnou kasační stížností, avšak neučinili tak.

pokračování

[9] Otázkou tzv. materiálního doručení písemností v situaci, kdy bylo nesprávně doručováno přímo účastníkovi namísto jeho zmocněnce, se rozšířený senát zabýval v již zmíněném usnesení č.j. 1 Afs 206/2023-103. V něm uzavřel, že „*doručili-li správce daně v rozporu s § 41 odst. 1 daňového řádu písemnost namísto zmocněnci přímo daňovému subjektu, je tato písemnost materiálně doručena zmocněnci, je-li z okolností věci zřejmé, že s písemností byl zmocněnec daňového subjektu seznámen, přičemž tato skutečnost může vyplynout i z reakce daňového subjektu na doručovanou písemnost*“ (bod 63).

[10] Použitím závěrů z usnesení rozšířeného senátu na doručování dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se Nejvyšší správní soud následně zabýval v rozsudku ze dne 19. 11. 2025, č.j.: 2 Afs 88/2022-52, v němž uvedl: „*NSS si je vědom skutečnosti, že v nynější věci bylo postupováno podle správního řádu, nikoli daňového řádu. Podle kasačního soudu však není rozumného důvodu, proč závěry rozšířeného senátu nepoužít i pro účely jiných procesních předpisů upravujících řízení před orgány veřejné správy. Ostatně potřebu jednotného přístupu napříč procesními předpisy ve svém usnesení rozšířený senát opakovaně naznačil (body 30, 39, nebo 42). Byť nakonec rozšířený senát své závěry omezil pouze na doručování podle daňového řádu (bod 65), bylo by nelogické materiální doručení podle správního řádu posuzovat odlišně. Právní řád, založený na principech jednoty, racionality a vnitřní obsahové bezrozpornosti, totiž s sebou nutně přináší imperativ stejného náhledu na srovnatelné právní instituty, byť upravené v rozdílných právních předpisech či dokonce odvětvích (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004-54, č. 791/2006 Sb. NSS).*“ Pro použitelnost usnesení rozšířeného senátu na posuzovaný případ není rozhodující, že v případě řešeném v usnesení rozšířeného senátu došlo k podání opravného prostředku včas. Tato skutečnost totiž nemá vliv na to, zda došlo k materiálnímu doručení rozhodnutí žalovaného zástupkyni stěžovatelů či nikoliv.

[11] Jak vyplývá ze správního spisu, rozhodnutí žalovaného bylo doručeno stěžovateli a) dne 6. 3. 2025 a stěžovatelce b) 14. 3. 2025. Proti tomuto rozhodnutí podala zástupkyně stěžovatelů žalobu, která byla zástupkyní stěžovatelů podepsána a doručena krajskému soudu dne 30. 4. 2025. S rozhodnutím žalovaného se tedy zástupkyně stěžovatelů musela seznámit nejpozději v den, kdy vyhotovila žalobu proti tomuto rozhodnutí (toto rozhodnutí ostatně připojila jako přílohu žaloby z 30. 4. 2025). Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu, typickým příkladem materiálního doručení zástupci účastníka je právě situace, kdy proti písemnosti zástupce brojí opravným prostředkem nebo jinou věcnou reakcí, neboť v takové situaci je zřejmé, že se s písemností musel seznámit nejpozději v den sepsání této reakce. Materiální doručení v takovém případě nastává okamžikem podání opravného prostředku, resp. reakce, popřípadě dnem jejího sepsání (bod 46 usnesení rozšířeného senátu; srov. též shrnutí v bodě 64). Zákonnému adresátu rozhodnutí žalovaného, JUDr. Šárce Veskové, která byla též zmocněnkyní stěžovatelů v řízení vedeném žalovaným, tudíž bylo toto rozhodnutí (materiálně) doručeno nejpozději dne 30. 4. 2025, poslední den lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného připadl na 30. 5. 2025.

[12] Za této situace se tedy NSS ztotožnil se závěry krajského soudu, že žaloba byla podána opožděně. Krajský soud tedy postupoval správně, když takovou žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Na uvedené věci nic nemění ani to, že žalovaný své rozhodnutí doručil zástupkyni stěžovatelů 15. 1. 2026 a následně usnesením opravil právní moc svého rozhodnutí. Tato skutečnost totiž nemá na materiální doručení zástupkyni stěžovatelů a na běh lhůty pro podání žaloby žádný vliv. Námitka stěžovatelů proto není důvodná.

[13] Námitce ve vztahu k porušení práv stěžovatelů na soudní ochranu Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Jak již soud konstatoval výše, stěžovatelé mohli své právo na soudní a jinou ochranu uplatnit zejména řádným a včasným podáním kasační stížnosti a tím docílit přezkumu usnesení krajského soudu ze dne 28. 5. 2025, č.j. 52 A 28/2025-66, kterým byla jejich první žaloba odmítnuta pro opožděnost. Jestliže tak neučinili a v mezidobě došlo k uplynutí lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ke krajskému soudu uvedené v § 306 odst. 1 stavebního zákona, neměl krajský soud v posuzované věci jinou možnost než žalobu pro opožděnost odmítnout. Zmeškání lhůty pro podání žaloby totiž dle § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze prominout.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovateli uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[15] Jelikož stěžovatelé neměli v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2026

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu